

«ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει» ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ “Θεατρικής Παιδείας”

«Γνωριμία με Θεατρικά Έργα»
ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Δημήτρης Κοντοδήμος, Ηθοποιός, Σκηνοθέτης.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 4η

«Έντα Γκάμπλερ» του Ίψεν

Η Έντα, η κόρη ενός αριστοκρατικού και αινιγματικού στρατηγού, μόλις επέστρεψε στη βίλα της στην Kristiania (τώρα Όσλο) από το μήνα του μέλιτος. Ο σύζυγός της είναι ο Γιέργκεν Τέσμαν, ένας νέος, επίδοξος και αξιόπιστος (αλλά όχι λαμπρός) ακαδημαϊκός που συνέχιζε την έρευνά του κατά τη διάρκεια του μήνα του μέλιτος. Είναι σαφές κατά τη διάρκεια του έργου ότι ποτέ δεν τον αγάπησε, αλλά τον παντρεύτηκε επειδή σκέφτεται ότι τα χρόνια της νιότης της έχουν τελειώσει. Υπονοείται επίσης ότι είναι έγκυος.

Η επανεμφάνιση του ακαδημαϊκού αντιπάλου του Γιέργκεν, Άιλερτ Λέβμποργκ, ταράσσει τη ζωή τους. Ο Άιλερτ, ένας συγγραφέας, είναι επίσης ένας πρώην αλκοολικός που δεν αξιοποιούσε το ταλέντο του μέχρι τώρα. Χάρη σε μια σχέση με μία παλιά συμμαθήτριά της Έντα, την Τέα Έλβστεντ (η οποία έχει αφήσει τον σύζυγό της γι' αυτόν), ο Άιλερτ παρουσιάζει σημάδια αποκατάστασης και μόλις δημοσίευσε ένα bestseller στο ίδιο πεδίο με τον Γιέργκεν. Όταν οι Έντα και Άιλερτ μιλάνε ιδιαιτέρως, γίνεται φανερό ότι είναι πρώην εραστές.

Η κρίσιμη επιτυχία του πρόσφατα δημοσιευμένου έργου του καθιστά τον Άιλερτ απειλή για τον Γιέργκεν, καθώς ο Άιλερτ είναι τώρα ανταγωνιστής για την θέση καθηγητή του πανεπιστημίου που ο Γιέργκεν υπολόγιζε να πάρει. Ο Γιέργκεν και η Έντα είναι υπερβολικά εκτεθειμένοι και ο Γιέργκεν λέει στην Έντα ότι δεν θα μπορέσει να χρηματοδοτήσει τις συχνές ψυχαγωγικές ή πολυτελείς υπηρεσίες που προσδοκούσε. Κατά τη συνάντηση με τον Άιλερτ όμως, το ζευγάρι ανακαλύπτει ότι δεν έχει καμία πρόθεση να ανταγωνιστεί για την θέση του καθηγητή, αλλά έχει περάσει τα τελευταία χρόνια να εργάζεται σε αυτό που θεωρεί αριστούργημά του, την συνέχεια του πρόσφατα δημοσιευμένου έργου του.

Προφανώς, ζηλεύοντας την επιρροή της Τέα πάνω στον Άιλερτ, η Έντα ελπίζει να τους χωρίσει. Παρά το πρόβλημα του ποτού, ενθαρρύνει τον Άιλερτ να συνοδεύσει τον Γιέργκεν και τον συνεργάτη του, τον δικαστή Μπρακ, σε ένα πάρτι. Ο Γιέργκεν επιστρέφει στο σπίτι από το πάρτι και

αποκαλύπτει ότι βρήκε το πλήρες χειρόγραφο (το μοναδικό αντίγραφο) του μεγάλου έργου του Άιλερτ, το οποίο ο τελευταίος έχασε ενώ ήταν μεθυσμένος. Στη συνέχεια, ο Γιέργκεν φεύγει μακριά για το σπίτι της θείας του, αφήνοντας το χειρόγραφο στην Έντα. Όταν ο Άιλερτ βλέπει στη συνέχεια την Έντα και την Τέα, τους λέει ότι σκόπιμα κατέστρεψε το χειρόγραφο. Η Τέα νιώθει ταπεινωμένη και έτσι αποκαλύπτεται ότι το έργο ήταν εξίσου και δικό της και όχι μόνο του Άιλερτ. Η Έντα δεν λέει τίποτα για να διαψεύσει τον Άιλερτ ή να καθησυχάσει τη Τέα. Όταν η Τέα φεύγει, η Έντα ενθαρρύνει τον Άιλερτ να αυτοκτονήσει, δίνοντάς του ένα πιστόλι που ανήκε στον πατέρα της. Στη συνέχεια καίει το χειρόγραφο και λέει στον Γιέργκεν ότι το κατέστρεψε για να εξασφαλίσει το μέλλον τους.

Όταν έρχεται η είδηση ότι ο Άιλερτ έχει πράγματι αυτοκτονήσει, ο Γιέργκεν και η Τέα είναι αποφασισμένοι να προσπαθήσουν να ξαναγράψουν το βιβλίο του από τις σημειώσεις του Άιλερτ, τις οποίες κράτησε η Τέα. Η Έντα συγκλονίζεται όταν μαθαίνει από τον δικαστή Μπρακ ότι η αυτοκτονία του Άιλερτ, σε ένα πορνείο, έγινε άτσαλα και ίσως κατά λάθος. Αυτός ο "γελοίος και άθλιος" θάνατος έρχεται σε αντίθεση με τον "όμορφο και ελεύθερο" που η Έντα είχε φανταστεί γι' αυτόν. Ακόμη χειρότερα, ο Μπρακ γνωρίζει την προέλευση του πιστολιού. Λέει στην Έντα ότι, αν αποκαλύψει αυτό που ξέρει, πιθανότατα θα προκύψει σκάνδαλο γύρω από το όνομά της. Η Έντα συνειδητοποιεί ότι έτσι ο Μπρακ τοποθετείται σε θέση εξουσίας απέναντί της. Αφήνοντας τους άλλους, πηγαίνει στο δωμάτιό της και πυροβολεί το κεφάλι της. Οι άλλοι υποθέτουν ότι η Έντα απλώς πυροβολεί και ακολουθούν τον ήχο για να το εξακριβώσουν. Το έργο τελειώνει με τον Γιέργκεν, τον Μπρακ και την Τέα να ανακαλύπτουν το πτώμα της.